

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: Csiszárné dr. Sajgó Erika
Igazgatási Osztályvezető

Aleva Mihályné
Intézményvezető

Beszámoló a 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

Fentiek alapján az értékelés bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó információkat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számát, az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait;
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A hivatkozott jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészítettük az előírt beszámolót, mely tartalmazza a jegyzői gyámhatóság, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját.

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2019. április 16.

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2019. (IV. 25.) határozata**

a 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló elfogadásáról

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót és az abban foglaltakat elfogadta.

Felelős: Jegyző

Igazgatási osztályvezető

Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde intézményvezetője

Határidő: azonnal

***BESZÁMOLÓ
SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
2018. ÉVI
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK
ELLÁTÁSÁRÓL***

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
1. A gyermekek védelmének rendszere	5
2. Demográfiai adatok	6
3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása	7
3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	8
3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	9
3.3 Pénzbeli ellátás	12
3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés	12
3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások	15
4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	16
4.1 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai	16
4.1.1 Veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése	17
4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése	18
4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése	19
4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás	19
4.1.5 Prevenációs és szabadidős szolgáltatások	19
4.1.6 Környezettanulmány készítése	20
4.1.7 Tájékoztatás	20
4.1.8 Adatok a szolgálat 2018. évi működéséről	20
4.2 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2018. évi szakmai tevékenységének összegzése	21
4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	22
5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések	23
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	23
6.1 A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2018. évben	23
6.2 A bűnelkövetés okai:	24
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:	25

Bevezetés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, az ellátások finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodás egyes formáit, fő szabályait és a gyámügyi igazgatás szervezetét.

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet szabályozza.

A Gyvt. szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

1. A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint jogszabályban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés,
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- otthont nyújtó ellátás,
- utógondozói ellátás,
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- védelembe vétel,
- családba fogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- nevelési felügyelet elrendelése,
- utógondozás elrendelése,
- utógondozói ellátás elrendelése,
- megelőző pártfogás elrendelése.

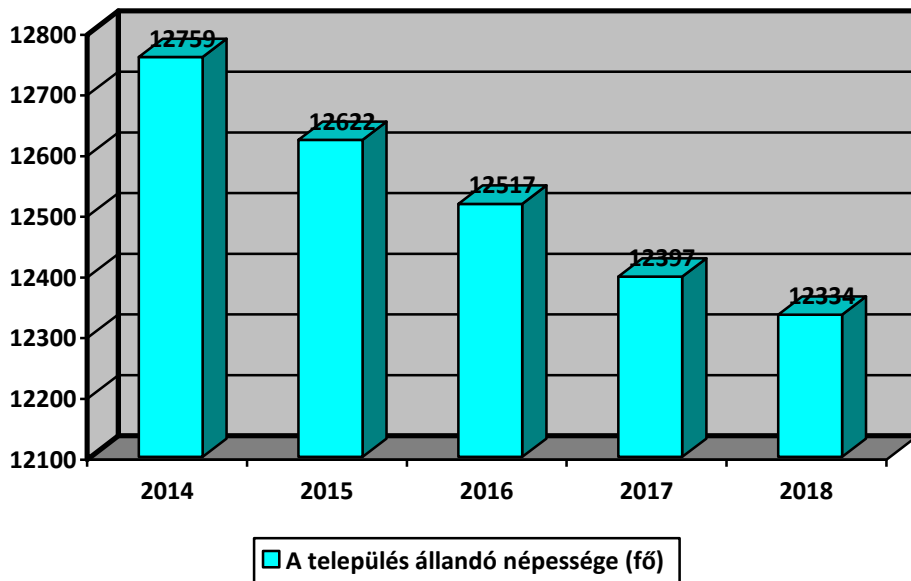
A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok intézeti ellátása. A fiatalok javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

2013. január 1-jétől a járási hivatalhoz került a jegyzői és a városi gyámhivatali feladat- és hatáskörök jelentős része. A járási hivatal jogosult eljárni egyebek mellett a védelembe vétellel, iskoláztatási támogatás szüneteltetésével, gyermekelhelyezéssel, gyermektartásdíjjal, otthonteremtési támogatással, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, gyámsági, gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyekben.

A települési önkormányzat hatáskörében maradtak a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint ellátások.

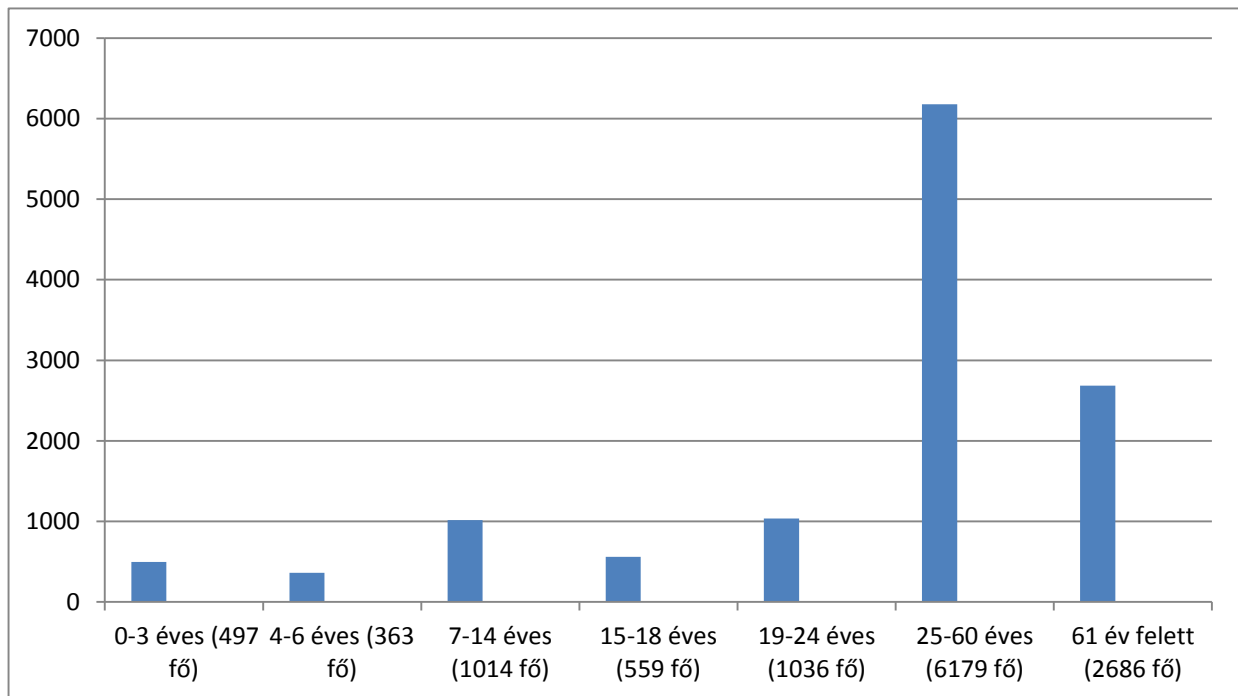
2. Demográfiai adatok

A település demográfiai mutatói

A város állandó népességének száma 2018. december 31. napján 12.334 fő volt. Az előző évhez viszonyítva a lakosság száma 63 fővel csökkent.

Lakosság számának alakulása korcsoportonként

A fenti adatokból megállapítható, hogy a 0 – 18 éves korosztály száma az állandó népességben belül 2433 fő volt, amely az előző évhez képest (2447 fő) szintén csökkenő tendenciát mutat.

3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. alapján az önkormányzat által **kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások:**

- **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,**
- **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,**
- **pénzbeli ellátás,**
- **gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés.**

Jelentős változás a Gyvt.-ben 2016. január 1. napjától, hogy külön alcímként került szabályozásra a **gyermekétkeztetés**, részletezve az intézményi, az ingyenes és kedvezményes intézményi és a **szünidei gyermekétkeztetés** feltételeit.

A Gyvt., valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (a továbbiakban: Szt.) felhatalmazása alapján megalkotott **önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátás:**

- **rendkívüli települési támogatás,**
- **lakhatást segítő települési támogatás,**
- **hallgatói támogatás,**
- **szünidei gyermekétkeztetés.**

3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult - a törvényben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés (2016. január 1. napjától – ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetés) igénybevételére,

- évente kétszer természetbeni támogatásra Erzsébet utalvány formájában, amelyet ruházat, élelmiszer, tanszer vásárlására használhat fel, és

- külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményekre (ingyenes tankönyv, a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának alapja, a közműfejlesztési támogatás és védendő fogyasztói státusz megállapítása).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó Erzsébet utalvány formájában nyújtott támogatás összege 2017. január 1. napjától – jogszabályváltozás folytán – emelkedett, illetve alap és emelt összegű támogatásra különült el. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek alapösszegű támogatást kaphatnak, melynek összege 5800,- forintról 6000,- forintra emelkedett, míg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek emelt összegű támogatásra lettek jogosultak, melynek összege 5800,- forintról 6500,- forintra emelkedett. Ennek megfelelően 2018-ban az Erzsébet utalvány formájában nyújtott támogatásra a költségvetésből a pótigényekkel együtt összesen 7 542 500.- Ft került kifizetésre augusztus és november hónapokra az alábbi megoszlásban:

2018	Alapösszegű támogatásban részesülők száma (fő)	Alapösszegű támogatás összege összesen (6000 Ft/fő)	Emelt összegű támogatásban részesülők száma (fő):	Emelt összegű támogatás összege összesen (6500 Ft/fő)	Tárgyhónapban kifizetett összes támogatás összege (Ft)
Augusztus	310	1 860 000	290	1 885 000	3 745 000
Pótigény	0	0	3	13 500	13 500
November	312	1 872 000	291	1 891 500	3 763 500
Pótigény	3	18 000	5	2 500	20 500
Összesen:	625	3 750 000	589	3 792 500	7 542 500

A fentiek tartalmazzák azoknak a nagykorúvá vált gyermekeknek a támogatását is, akik saját jogon részesülnek kedvezményben.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- ❖ nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, és a 23. életévét nem töltötte be, vagy
- ❖ felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

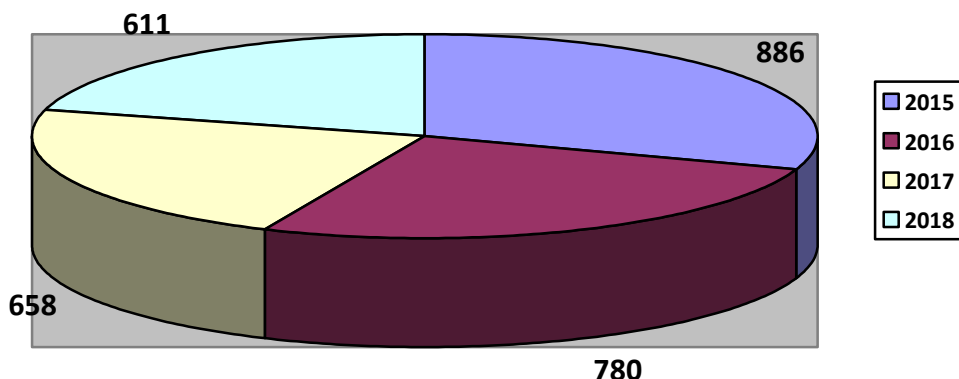
feltéve, hogy a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. A kifizetett összeg 100 %-ban állami finanszírozású.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása jövedelemhatárhoz – 2018-ban az öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének (továbbiakban: nyugdíjminimum) 135 %-hoz (38.475,-Ft), egyes kivételes esetekben 145 %-hoz (41.325,-Ft) - kötött, továbbá a család vagyoni helyzetét is vizsgálni szükséges.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről elmondható, hogy a településünkön ez a legtöbb család által igénybevett támogatási forma.

Az alábbi grafikon az elmúlt négy évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának alakulását mutatja be:

2018. december 31-én összesen **611** gyermek volt jogosult a kedvezményre, melyből 26 nagykorú személy saját jogán igényelte meg a támogatást. Az adatokból jól látható, hogy a támogatásban részesülők száma évről évre csökkenést mutat.

3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A fentiekben ismertetett „klasszikus” kedvezményen kívül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődően kerülhet sor a **hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet** megállapítására a 2013. szeptember 01. napjától hatályos szabályozás szerint.

A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése értelmében **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb **alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti **aktív korúak ellátására jogosult** vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző **16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott** személy,
- a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában (továbbiakban: IVS) szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben (az IVS alapján településünkön három szegregátum található: Belvárosi rész /Daru, Gyöngyvirág, Csurgai utcák/, Semmelweis u., Bercsényi u., Somogyi u. által határolt terület és a Fecskeszög) vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése értelmében **halmozottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll,**
- b) a **nevelésbe vett gyermek,**
- c) az **utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló** fiatal felnőtt.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló eljárás a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tekintetében illetékességgel rendelkező települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik. A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg **kérelemre** – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásával kapcsolatos **nyilvántartás** vezetése 2013. 09. 01. napjától a jegyző feladata.

A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

Településünkön 2018. december 31-én **611 gyermek** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ebből **311** gyermek részére kezdeményezték a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítását. A **311** gyermek közül **30** gyermek esetében hátrányos helyzet, **281** gyermek esetében pedig halmozottan hátrányos helyzet megállapítására került sor.

A hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó 2018. évi adatokat az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	Tárgyévi adatok	12.31-én jogosultak	A 12.31-én jogosultak korcsoportonkénti megoszlása				
			0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 -
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (Rgyvk) részesülők	619	611	91	103	274	117	26
Rgyvk-ben részesülőkből HH/HHH megállapítását kérők	311	309	39	37	143	74	16
Megállapított HH száma	30	29	7	5	14	1	2
Megállapított HHH száma	281	280	32	32	129	73	14

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés területén biztosított kedvezmények, támogatások, illetve jogosultságok:

Óvodai fejlesztő program, képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés

A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést (Integrációs Pedagógiai Rendszer) kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: együttnevelés, egyéni tanulástámogatás a tanulók számára, a szülőkkel való kapcsolattartás, intézményfejlesztés. A programokról az óvodákban, iskolákban lehet tájékozódni.

Arany János Tehetséggondozó Program Arany János Kollégiumi Program és Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program

Az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokú tanulmányok folytatásához szükséges felkészüléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális, egészségügyi támogatást **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű**, valamint rászoruló tanulók számára kollégiumi elhelyezéssel. Az Arany János Tehetséggondozó Programnak és az Arany János Kollégiumi Programnak előkészítő évfolyama is van, ezek a programok 5 évesek. Az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program 3 éves. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: tehetségszolgálat, egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, pályaválasztás segítése, tanulmányi versenyeken, kulturális és sportrendezvényeken való részvétel, szociális hozzájárulás biztosítása. A 8. évfolyamos tanulók pályázat útján jelentkezhetnek a programokba, a pályázatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma jelenteti meg minden év szeptemberében (a programokról tájékozódni lehet az alábbi honlapokon: www.kormanv.hu/ Emberi Erőforrások Minisztériuma/Köznevelésért Felelős Államtitkárság; www.aikp.hu/; www.aikszp.hu/)

Útravaló Ösztöndíj program

Az Útravaló Ösztöndíjprogram célja egyfelől a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének **elősegítése**, másrészt a természettudományos érdeklődésű tanulók **tehetséggondozása**. Az előbbi cél támogatása az Útravaló Ösztöndíjprogram **esélyteremtő alprogramjai** keretében történik.

Az **Út a középiskolába** alprogram célja a tanulók felkészítése érettségire adó középiskolában való továbbtanulásra; az **Út az érettségire** alprogram a középiskola sikeres befejezéséhez segíti hozzá a tanulókat; az **Út a szakmához** alprogram a szakiskolai tanulók tanulási nehézségeinek leküzdéséhez járul hozzá; az **Út a diplomához** alprogram célja a hátrányos helyzetű hallgatók felsőoktatási esélyegyenlőségének javítása, felsőfokú tanulmányaik megkezdésének támogatása. A programokba történő jelentkezés pályázati úton történik, a pályázati felhívások a <http://www.emet.gov.hu/felhivasok> honlapon találhatóak.

Az alapfokú művészetoktatásban való részvétel támogatása

Minden esetben ingyenes a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló rendelkezések

A **halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló esetében a tankötelezettség magántanulóként történő folytatásához az iskola igazgatójának be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. Fizetési hátralék miatt a **hátrányos helyzetű** tanuló tanulói jogviszonya, kollégiumi tagsága nem szüntethető meg.

Iskolai felvétel

Az oktatási esélyegyenlőség javítása érdekében, ha a településen több általános iskola működik, az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a **halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat**. A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után rangsorolja a jelentkezőket, a rangsorolás során az azonos eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a **halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat**.

3.3 Pénzbeli ellátás

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt - tartásra köteles - hozzátartozó havonta az öregségi nyugdíj legkisebb összege 22 %-ának megfelelő mértékű pénzbeli ellátásra jogosult, ha nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2018-ban nem került sor pénzbeli ellátás megállapítására.

3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés

Városunkban a gyermekétkeztetés intézményes keretek között történik.

A Gyvt. 2016. január 1. napján hatályba lépett módosítása szerint [21/B. § (1)-(2) bekezdése] „az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130 %-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50 %-os normatív kedvezményével** kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Településünkön a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola két tagiskolával, a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos óvoda két tagóvodával működik.

Óvodában, bölcsődében és az iskolában szervezett kedvezményes étkeztetésben részesülők számának alakulása

2018. évi átlagléttség (A Városgondnokság könyvelési csoportjának nyilvántartása alapján.)

ÓVODÁK	MÓRA F. U. (átlagléttség)	KÖZPONTI (átlagléttség)	SEMMELWEIS (átlagléttség)	ÓVODÁK ÖSSZ. (átlagléttség)
Ingyenes	65,75	73,91	67,95	207,61
Fizetős 50%	0,00	0,00	0,00	0,00
Fizetős 100%	0,66	13,78	1,00	15,44
Összesen:	66,41	87,69	68,95	223,05

BÖLCSŐDE (átlagléttség)	
Ingyenes	18,57
Fizetős 50%	0,00
Fizetős 100%	3,00
Összesen:	21,57

ISKOLÁK	KOSSUTH (átlagléttség)	HUNYADI (átlagléttség)	MÓRA (átlagléttség)	ISKOLÁK ÖSSZ. (átlagléttség)
Ingyenes	108,62	57,22	112,62	278,46
Fizetős 50%	35,84	7,84	4,26	47,94
Fizetős 100%	67,83	24,17	4,79	96,79
Összesen:	212,29	89,23	121,67	423,19

2018. évi szünidei gyermekétkeztetés

A 2018. évi szünidei gyermekétkeztetés a Gyvt. 21/C. §-a, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz

felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm.rendelet 13. §-a, 13/A. §-a és 13/B. §-a, a gyermekek napközbeni ellátásáról szóló 1/2011. (I.24.) önkormányzati rendelet, valamint a Képviselő-testület e tárgyban hozott

- a 2017/2018. tanév ingyenes őszi, téli és tavaszi szünidei gyermekétkeztetés nyersanyagnormájának meghatározásáról szóló 173/2017. (IX.21.) határozat módosításáról szóló 17/2018. (II.22.) határozata,
- a 2017/2018. tanév ingyenes tavaszi szünidei gyermekétkeztetés kettő munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 177/2017. (IX.21.) határozat módosításáról szóló 18/2018. (II.22.) határozata,
- a 2018. évi ingyenes nyári szünidei gyermekétkeztetés feltételeinek meghatározásáról szóló 56/2018. (IV.26.) határozata,
- a 2018/2019. tanév ingyenes őszi, téli és tavaszi szünidei gyermekétkeztetés nyersanyagnormájának meghatározásáról szóló 144/2018. (IX.27.) határozata,
- a 2018/2019. tanév ingyenes őszi szünidei gyermekétkeztetés három munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 145/2018. (IX.27.) határozata,
- a 2018/2019. tanév ingyenes téli szünidei gyermekétkeztetés három munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 146/2018. (IX.27.) határozata,
- a 2018/2019. tanév ingyenes téli szünidei gyermekétkeztetés nyolc munkaszüneti napra történő megszervezéséről szóló 147/2018. (IX.27.) határozata,
- a 2018/2019. tanév ingyenes tavaszi szünidei gyermekétkeztetés kettő munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 148/2018. (IX.27.) határozata

alapján került lebonyolításra.

A gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünidei szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,
- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama.

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkeztetés, amely az étel elvitelével biztosított a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. székhelyéről.

A Képviselő-testület 2016-ban meghozott döntései nyomán 2018-ban a szünidei gyermekétkeztetés a törvényben előírt jogosult kör, azaz a hátrányos helyzetű gyermekek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mellett a saószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára is biztosítva volt mind az évközi (őszi, téli, tavaszi), mind a nyári szünetben. Emellett az önkormányzat a téli szünetben a tanítási szünet időtartamára eső munkaszüneti napokon hideg élelmiszer csomagot biztosított a saószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, valamint az óvodai nevelésben részesülő és az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2018-ban az önkormányzat „a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása” normatíva terhére a **tavaszi szünetben 2 munkanapon**, a **nyári szünetben összesen 45 munkanapon**, az

őszi szünetben 3, míg a téli szünetben 3 munkanapon biztosított ingyenesen déli meleg főétkezést, illetve a téli szünetben további **8 munkaszüneti napon hideg élelmiszer-csomagot** a fentiekben meghatározott jogosulti kör számára.

2018-ban a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit két ízben írásban tájékoztattuk a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartamáról és helyszínéről, valamint minderről külön értesítettük a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon (honlapon, Sajtó Tv-n keresztül) és az intézményeken keresztül is felhívtuk erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgáltuk, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30. napon fennállt-e a gyermek jogosultsága.

2018-ban a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

	SZÜNIDŐ TÍPUSA	JOGOSULTSÁG JOGCÍME				összesen (fő)
		hátrányos helyzetű (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű (fő)	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (fő)	szünidei felügyelet (fő)	
1	tavaszi	5	207	113		325
2	nyári	4	177	93	8	282
3	őszi	12	138	67		217
4	téli - meleg ebéd	14	213	85		312
	- hideg csomag	10	163	94		267

3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel egyéb pénzbeli és természetbeni támogatásokat állapíthasson meg.

Az Szt. pedig az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy a képviselő-testület a helyi viszonyokhoz mérten a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt, melynek típusait, megállapításuk, kifizetésük, folyósításuk, valamint felhasználásuk ellenőrzésének szabályait rendeletben határozza meg.

A **szünidei gyermekétkeztetés kapcsán már ismertetett önként vállalt természetbeni ellátás mellett** a hivatkozott jogszabályok alapján alkotta meg a képviselő testület a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletét.

A rendeletben meghatározott támogatások közül a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére megállapítható **rendkívüli települési támogatás** alkalmas a gyermeket nevelő családok támogatására, de közvetetten a **lakhatási támogatás** is betölti ezt a szerepet. 2016-ban került bevezetésre az ún. **hallgatói támogatás**, mely szerint egyszeri pénzbeli támogatás állapítható meg - a tanulmányokkal kapcsolatos költségek csökkentéséhez - annak a 18. életévet betöltött fiatal felnőttnek, aki felsőoktatási intézményben

nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, 25. életévét még nem töltötte be és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 300 %-át. A támogatás összege hallgatónként 30.000.-Ft, melyet az önkormányzat évente egy alkalommal, a kérelem benyújtását követő hónap 5.napjáig folyósít. 2018-ban összesen 23 fő részesült hallgatói támogatásban, összesen 690.000.- Ft összegben.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes alapellátás, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági ügyek (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, gyám kirendelés, családba fogadás), az utcai szociális munka, a kapcsolattartási ügyelet, a jogi tájékoztatás nyújtása, a pszichológiai tanácsadás 2016. január 1-jével a Család- és Gyermekjóléti Központokhoz kerültek.

A hatósági intézkedések kapcsán a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői továbbra is látnak el feladatot szociális segítőmunka keretében.

4.1 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai

A Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde Család- és Gyermekjóléti Szolgálata az ellátási területén élő szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szociális alapszolgáltatást. Az alapellátás önkéntes, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági intézkedések (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, gyám kirendelés, családba fogadás), kapcsán a családsegítők szintén feladatokat látnak el szociális segítőmunka keretében.

A feladatellátást meghatározó jogszabályok:

- a Gyvt. 39. §-a,
- az Szt. 64. §-a.

Célja: az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, fejlesztése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a veszélyeztetettségi tényezők megszüntetésére törekvés a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

Feladatai:

- A gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását.
- Megállapodást köt az alapellátás keretében önként vállalt együttműködésre.
- Családsegítéssel a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére törekszik a családi konfliktusok megoldásának elősegítésével, a család működési zavarainak helyreállításával, életvezetési tanácsok adásával.
- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsot ad, vagy az ehhez való hozzájutást megszervezi.
- A klienseket tájékoztatja a törvényben és a helyi rendeletben szabályozott szociális ellátások igénybevételének lehetőségeiről.
- A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatja, segíti, megfelelő tanácsokkal látja el.
- Prevenációs és szabadidős programokat szervez.
- Hivatalos ügyeket intéz.
- Segítséget nyújt az egészségügyi ellátások és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének lehetőségéről.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a fentieken túl:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a jogszabályban szabályozott zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- elvégzi az adminisztrációs feladatokat.

4.1.1 Veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése

Sajószentpéteren a jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvosok, a házi gyermekorvosok,
- bölcsőde,
- a köznevelési intézmények (óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat),
- a rendőrség,
- a pártfogó felügyelői szolgálat.

A jelzőrendszer munkájának szervezése, koordinálása a Szolgálat feladata. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással is együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A Szolgálat koordinációs tevékenysége kapcsán rendszeresek voltak a szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, napi szintű konzultációk. A jelzőrendszeri közös munka éves értékelése a jelzőrendszeri tagok által előzetesen beküldött adatlapok alapján készült el.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően 2018-ban 6 szakmaközi tanácskozást tartott Szolgálatunk, melynek témái voltak:

- A gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer 2017. évi munkájának értékelése.
- A köznevelési intézmények tanév, illetve félévkezdéssel/zárással kapcsolatos nehézségei, aktualitásai.
- A tankötelezettségi törvény megszegésének következményei, a mulasztások igazolása.
- A rendőrséggel végzett közös munkafeladatok, valamint a szabálysértésekkel kapcsolatos változások.

- A családok anyagi nehézségei, nem megfelelő higiénés körülményei.
- Az óvodai-, iskolai szociális segítők és a pedagógusok szakmai munkájának tapasztalatai.

2018. november 21-én a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai napot tartott az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak. A program keretében Kriston Pál Katalin c. r. őrnagy „A kiskorúak eltűnésének helyzete megyénkben intézetből és családból” címmel tartott előadást. Azt követően dr. Sallai István r. őrnagy, a Kazincbarcikai Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály vezetője „A kiskorúak helyzete a büntetőeljárásban, a bűnelkövetővé válás” jogszabályi háttérét és statisztikai kimutatását ismertette. Hajlik Anna Zia, szakértői bizottság vezető a „Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottságának munkáját mutatta be. A szakmai nap záróprogramjaként Sándor Tamás, a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény jelzőrendszeri tanácsadója „Az észlelő-és jelzőrendszer működésének tapasztalatait” összegezte.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a jogszabályi előírásoknak megfelelően 2018-ra vonatkozóan az előző évekhez hasonlóan elkészítette az intézkedési tervet, amely a konkrét feladatokat, a feladatok megvalósulásához vezető lépéseket, valamint a célkitűzéseket tartalmazza (csellengő program, szórakozóhelyek késő esti ellenőrzése, köznevelési intézményekbe kihelyezett konzultációk, adományok folyamatos közvetítése, prevenciók céllal szabadidős, bűnmegelőzési programok szervezése).

A dokumentumban a 0-18 éves korosztály számára lettek megfogalmazva a célok, programok, valamint a megvalósításukhoz vezető lépések.

Az intézkedési tervet a jelzőrendszer tagjai többnyire részletesnek, jól értelmezhetőnek, hasznosnak, iránymutatónak, a felmerült problémák megoldásában segítőnek ítélték meg.

A jelzőrendszer működéséről összességében elmondható, hogy Sajószentpéteren nagyon jól működik.

A jelzőrendszeri tagok az egymással és a szolgálatunkkal való kapcsolatukat pozitívnak, hatékonynak, némely esetben sikeresnek, eredményesnek, kölcsönös kommunikációra épülőnek, készségesnek, rugalmasnak és a veszélyeztetettséget kiváltó okok megszüntetésére törekvőnek ítélték meg.

A köznevelési intézmények visszajelzései alapján megállapítható, hogy az iskolai-óvodai szociális segítő személye nagy segítséget jelent a mindennapi munkavégzés során.

4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése

2018-ban a leggyakoribb veszélyeztetettséget kiváltó tényezők az alábbiak voltak:

- megélhetési nehézségek, elszegényedés,
- tankötelezettségi törvény megszegése, óvodai, iskolai mulasztások, sokszor indokolatlan igazolt hiányzások,
- képességen aluli teljesítés, motiválatlanság,
- magatartási, fegyelmezési problémák iskolában, illetve iskolán kívül (indulat, konfliktuskezelés, társakkal szembeni agresszió),
- drog feltételezett jelenléte a családok életében,
- szülői elhanyagolás (tisztasággal, higiénéival kapcsolatos hiányosság),
- nevelési hiányosságok,
- „Vándorló családok” felkutatása,
- internet és közösségi oldalak iskolai használata,
- deviáns magatartás (agresszív viselkedés a társakkal, dohányzás, alkoholfogyasztás, kábító hatású anyagok fogyasztása, csellengés, csavargás, bűncselekmények elkövetése).

A veszélyeztető körülmények elhárítása, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Szolgálat családsegítői személyes segítő kapcsolat keretében gondozási tevékenységet folytattak. Ennek során a szociális munka eszközeit felhasználva, abban nyújtottak segítséget a családoknak, hogy képessé váljanak a gyermek megfelelő testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítására. Segítséget nyújtottak a szülőknek - szükség szerint új, hatékonyabb nevelési módszerek bevezetésével - a nevelési -, gondozási feladataik ellátásához, a családban jelentkező működési zavarok

elhárításához. Lehetőség és igény szerint kezdeményezték a szociális alapszolgáltatások keretében nyújtott gondoskodás igénybevételét.

A veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kerültek megszervezésre az eszmegbeszélések, az esetkonferenciák, közös családlátogatások.

2018-ban 9 alkalommal került sor a Szolgálatnál esetkonferencia megtartására. A hatósági intézkedés megtétele előtt ennek megszervezése kötelező feladata a szolgálatnak (kivéve az azonnali ideiglenes hatályú elhelyezés, melyet kirívó veszélyeztetettség esetén a jogszabály szerint a családsegítő is kezdeményezhet).

Az esetkonferencia egy adott család ügyében tartott szakmai konzultáció, amely valamennyi érintett szakember és az érintett család részvételével zajlik. Célja a közös problémamegoldás. Ennek hatékonyságáról a szakemberek véleménye megoszlik.

4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése

A családok szociális helyzetének javítása érdekében a szolgálat családsegítői által a 2018-ban bútor-, ruha, tartós élelmiszer adomány osztására került sor, amelyben 263 család részesült.

A tél folyamán rendkívüli települési támogatás és tüzelő támogatási igény keretében több családnak segített szolgálatunk tüzelőhöz jutni.

Az RSZTOP Uniós pályázati program keretében havonta élelmiszer csomagot kapnak a jogosultak.

Az értesítők kézbesítésében a családsegítők az elmúlt évhez hasonlóan 2018-ban is részt vettek, valamint a szolgálat biztosít helyet a segélycsomagok kiosztásában.

4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás

A leggyakrabban szabálysértések elkövetéséből adódó büntetések megfizetésének nehézségei, a gyerekek után folyósított, illetve saját jogon igénybe vehető szociális juttatások intézése kapcsán keresték meg szolgálatunkat.

Több alkalommal foglalmaztunk meg részletfizetési kérelmet, bírósági keresetet, illetve segítettünk családtámogatási ellátások, adó- és TAJ kártya igénylésében. Számos esetben működtünk közre telefonon történő ügyintézésben, amely az érintettek számára olykor áthidalhatatlan nehézséget jelent. A Kazincbarcikai Család-és Gyermekjóléti Központ szervezésében működő speciális szolgáltatások igénybevételére több alkalommal közvetítettünk klienseket.

Jogi tanácsadásra: 7 esetben, pszichológiai tanácsadásra 1 esetben került sor.

4.1.5 Prevenziós és szabadidős szolgáltatások

A tanítási szünetekben, prevenziós jelleggel, a szabadidő hasznos eltöltése kapcsán 12 alkalommal csoport foglalkozást, játszóházat, sportnapot és kézműves foglalkozást tartottak a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői.

Felajánlásból Varbóra a kalandparkba, Miskolcra a vadasparkba és Zempléni kirándulásra (Boldogkőváraljai vár, Vizsolyi biblia, Vizsolyi Múzeum megtekintése) vittünk 32 gyermeket.

A szabadidős programok mellett egész évben biztosítottunk korrepetálási lehetőséget a tanulóinkban nehezen haladó, rosszul teljesítő diákoknak, magántanulóknak (49 tanuló esetében).

Bűnmegelőzési céllal 2 alkalommal szerveztük meg a rendőrséggel közösen szórakozó helyek, italboltok késő esti ellenőrzését. Az iskolarendőrökkel családsegítőink rendszeres napi kapcsolatban állnak, a Csellengő program keretében 2018. év folyamán rendőrökkel közösen öt alkalommal tartottunk ellenőrzést a város területén a tanítási idő alatt, a köznevelési törvényt megszegő gyerekek kiszűrésére.

4.1.6 Környezettanulmány készítése

A Szolgálatot környezettanulmány készítésére családba fogadás kérelmezése, gyámkirendelés, hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet, bíróság általi gyermektartásdíj megállapítása, örökbefogadás ügyekben kérték fel 64 esetben.

4.1.7 Tájékoztatás

Folyamatosan tájékoztattuk a település lakosságát és a klienseket plakátok, szórólapok, kiadványok, intézményi honlap segítségével a Szolgálatnál igénybe vehető, valamint más szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről.

Ezen belül például:

- gyámhivatal, bíróság elérhetőségéről,
- Gyermekvédő hívószám elérhetőségéről,
- jogi-, és pszichológiai segítségnyújtás igénybevételének lehetőségeiről,
- a betegjogi, az ellátott jogi és a gyermekjogi képviselő fogadóórairól, elérhetőségéről,
- az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat ingyenes segélyvonaláról,
- családterápiás, párterápiás szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről,
- szociális intézetek, családok átmeneti otthonába történő bekerülés módjáról, lehetőségeiről.

4.1.8 Adatok a szolgálat 2018. évi működéséről

Gondozási tevékenység adatai:

	Sajószentpéter
Alapellátottként gondozott összes gyermek (0-18 év)	193
ebből védelembe vett gyermek	63

Jelzések száma:

	Sajószentpéter
Összes jelzés száma: (0-18 év):	332
Egészségügyi szolgáltatótól:	41
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatótól:	24
Köznevelési intézménytől:	187
Rendőrségtől:	25
Pártfogó felügyelőtől:	1
Állampolgártól:	5
Önkormányzattól, jegyzőtől:	22

Járási Hivatal gyámhivatalától:	27
--	----

Az éves szakmai tevékenység adatai:

	Sajószentpéter
Családlátogatás:	1853
Információnyújtás:	5856
Segítő beszélgetés:	1702
Tanácsadás:	7224
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	383
Konfliktuskezelés:	32
Kríziskezelés:	9
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez:	307
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása:	3
Esetmegbeszélés:	128
Esetkonferencia:	9

4.2 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2018. évi szakmai tevékenységének összegzése

Sajószentpéteren a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer a törvényi előírásoknak megfelelően, szervezeten működik. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a településen lévő észlelő- és jelzőrendszer működtetése.

A nem megfelelő anyagi, szociális helyzet, a munkanélküliség, az alacsony iskolai végzettség mellett 2018-ban a fő problémákat a szülői együttműködés hiánya, a gyermekek elhanyagolása és a nem megfelelő higiénés körülmények jelentették.

A hátrányos helyzetű családok esetében megnőtt a gyermekvállalások száma, valamint 3 kiskorú is gyermeket várt. A várandós anyák családjai 3 esetben nem rendelkeztek az újszülött hazagondozásához szükséges feltételekkel, ezért a csecsemők a születést követően a kórházból ideiglenes hatállyal nevelőszülőhöz kerültek.

A gyermekek magatartásából adódó veszélyeztetettséget szintén jelentős problémaként lehet kiemelni, hiszen egyre több gyermek agresszív iskolai magatartást, deviáns viselkedést tanúsított (bűncselekmény elkövetése, bűnismétlés, lopás, rablás, drogfogyasztás, terjesztés).

A törvényi szabályozásnak megfelelően, a tanköteles tanulók esetében az 50 tanóra feletti igazolatlan mulasztások elérését követően a gyámhatóság a családi pótlék folyósításának felfüggesztését és a gyermek védelembe vételét rendelte el. Mindezek mellett azonban továbbra is magas volt az iskolai hiányzások miatti jelzések száma. A jelzőrendszer tagjaitól a legtöbb jelzés 2018-ban is ezzel kapcsolatosan érkezett, összesen 186 esetben.

A Család-és Gyermekjóléti Központ feladata a védelembe vett gyermekek gondozása, azonban az esetmenedzserek a családsegítőket is bevonják a szociális segítő munkába.

A szolgálat munkatársai és az esetmenedzserek törekszenek az összehangolt családgondozásra.

A közös munkába fektetett idő és energia sok esetben nem a várt eredményt hozza, és ez más gyermekvédelmi intézkedés kezdeményezését indokolja. Ennek értelmében súlyos veszélyeztettség miatt egy gyermek került kiemelésre a családból, és ideiglenes hatállyal lett elhelyezve nevelőszülőnél. Az esetkonferenciákat követően pedig 8 gyermek védelembe vételét rendelte el a gyámhivatal.

A céltalanság, a jövőkép nélkülség, a pozitív családi minta, modell hiánya halmozottan van jelen a fiatalok életében. Ez nagymértékben nehezíti a szakmaszerzést, a megfelelő életpálya kialakítását.

4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

Bölcsődei ellátás:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része. A családban élő gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük vagy egyéb ok miatt ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A Sajtószentpéteri Területi Szociális Központ szervezeti egységeként működik a bölcsőde.

Engedélyezett férőhelyek száma: 26 fő.

2018-ban az összes beíratott gyermek száma: 47 fő. Ebből óvodába távozott 21 fő.

I. csoport: 20 hetes kortól-3 éves korig: 12 fő.

II. csoport 2 éves kortól-3 éves korig: 14 fő.

Férőhely kihasználtság:

A beíratott létszámhoz viszonyítva 100 %-os a kihasználtság.

Nyitvatartási idő:

A bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését figyelembe véve, reggel 6 órától 17 óráig, napi 11 órában látjuk el a gyerekeket. Meghosszabbított nyitva tartásra igény a szülőktől nem érkezett. A szülőkkel történő előzetes egyeztetés alapján a fenntartó a nyári szünet idejét 3 hét időtartamra határozta meg.

Térítési díj fizetés:

A bölcsődei szolgáltatást 2018. évben is térítési díj mentesen lehetett igénybe venni.

Az alábbi számadatok a 2018. 12.31-i állapotot tükrözik, mely szerint a beíratott gyermekek száma 26 fő.

Étkezési térítési díj fizetés:

100 %-os étkezési térítési díjat fizet: 7 fő

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő,
ingyenesen étkező: 1 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű,
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő: 0 fő

Jövedelmi helyzet miatt ingyenesen étkező: 14 fő

Nevelésbe vételét rendelte el a hatóság, ezért ingyenesen étkező: 1 fő

3 vagy több gyermeket nevelnek a családban, ingyenesen étkező: 3 fő

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét gyermekgyógyász szakorvos látja el, heti 4 órában.

A személyi és tárgyi feltételek a jogszabályi előírásoknak megfelelnek.

5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

A beszámolási időszakban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részéről a Gyermekjóléti Szolgálatnál nem került sor szakmai ellenőrzésre.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A Gyvt. 39. § (1) bekezdése szerint „A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

Ennek keretei:

- a veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében a drog prevenció és a bűncselekmények elkövetésének várható következményeiről való tájékoztatás városi szinten,
- a családok gazdasági funkciójának (nehéz anyagi helyzetben lévők) szakmai tanácsadással történő támogatása, a bűnelkövető gyermekek és fiatalok számára preventív, szabadidős programok szervezése (játsszoház, sportprogramok, kirándulások) és ösztönzés az azokon való részvételre.

Cél: a gyermekek és a fiatalok pozitív jövőképe, személyiségének kialakítása, mellyel a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak.

6.1 A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2018. évben

Sajószentpéter város közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 9/2006.(I.26.) határozatával fogadta el.

A koncepció célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Sajószentpéter Város Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtésében kifejtett tevékenységhez.

Az Önkormányzat közbiztonsági, bűnmegelőzési feladatai rendkívül széleskörű, szerteágazó területet ölelnek fel.

A koncepció fontos elemei között szerepelt a bűnmegelőzésben érdekelt szervek, szervezetek, állampolgárok együttműködésének új alapokra helyezése, a közterületek rendjének fenntartása és hatékonyabb ellenőrzése, a lakosság személy- és vagyonbiztonságának megteremtése, az Önkormányzat felvilágosítási tanácsadói feladata a lakosság közbiztonság érzetének javításában, az időskorúak áldozattá válásának elkerülése.

A drog-és a droghatású szerek elterjedése és használata ellen, az eredményes prevenció érdekében nagy erőfeszítéseket tesz a város, a rendőrség, a pedagógusok és a szociális szakemberek.

A Sajószentpéter Kossuth Lajos Általános Iskolában és a két tagintézményében a tavalyi évben is az „Iskola rendőr” program keretén belül iskolarendőr segítette a pedagógusok munkáját.

Rendszeresen részt vettek az osztályfőnöki órákon, a tanévnyitókön, valamint felügyelték a rendet a farsangi multságokon, iskola discokon és az egyéb rendezvényeken.

Előadást tartottak a gyermeki jogokról, a kötelességekről, a büntethetőségről és annak fokozatairól, az „internetes bűncselekmény” lehetséges következményeiről, a drogfogyasztás káros hatásairól, a közlekedés biztonságáról.

A Móra Ferenc Tagiskolában TEFOP3.1.5-16. pályázati program keretében a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kapcsán 5 prevenciós projekt nap került megrendezésre.

A pedagógusok, a szakemberek által a digitális témahét keretében az internet veszélyeit fókuszba helyező foglalkozások megtartására került sor.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2018-ban - a korábbi évekhez hasonlóan - a Sajószentpéteri Rendőrrel közösen 2 alkalommal, bűnmegelőzési céllal megszervezte és megtartotta a szórakozóhelyek késő esti, illetve éjszakai ellenőrzését.

A „Csellengő” program keretében pedig a tavalyi évben az iskolarendőrök és a családsegítők közösen 5 alkalommal tartottak ellenőrzést tanítási időben a városban csavargó, a köznevelési törvényt megszegő gyermekek kiszűrésére.

A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők száma az elkövetett bűncselekmények alapján, illetékességi területünkön 2018 . évben az alábbiak szerint alakult:

Bűnelkövetések száma:	9
- ebből a fiatalkorúak száma:	9
- ebből a gyermekkorúak száma:	0
Szabálysértések száma:	8
- ebből fiatalkorúak száma:	4
- ebből a gyermekkorúak száma:	4
Sértetté válások száma:	0
Kiskorúak veszélyeztetettsége (hány esetben):	7
Fiatalkorúak veszélyeztetettsége (hány esetben):	0
Családon belüli bántalmazás előfordulása (hány esetben):	1
Pártfogó felügyelet alatt állók száma:	3

A településen a **pártfogó felügyelet alatt álló fiatal elkövetők száma: 2017-ben 15 fő volt.**

Megelőző pártfogás alá 2 fiatal került.

2018-ban csökkent a pártfogó felügyelet alatt állók száma, **3 fő lett.**

Megelőző pártfogás alá 1 fő került.

6.2 A bűnelkövetés okai:

- Makrokörnyezeti hatások (azoknak a leglényegesebb társadalmi viszonyoknak az összessége, amelyek meghatározzák az adott társadalom típusát, alapberendezkedését, rétegszerkezetét, tulajdonviszonyait, az elosztási viszonyokat, a munkamegosztás rendszerét),
- média, erőszak,
- alkohol, drog, erőszak,
- mikrokörnyezeti hatások (a konkrét emberi kapcsolatok szintere),
- biológiai és pszichés tényezők,
- sértetti közrehatás.

A fiatalkori bűnözés okai megegyeznek a bűnözés általános okaival, de a 14-18 éves korosztály tekintetében a mikrokörnyezeti tényezők tekinthetők hangsúlyosabbaknak:

- családi viszonyok, anyagi háttér,
- az iskola: a tanulás fontossága és a fiatalokat megmozgató programok hiánya,
- társas kapcsolatok, negatív hatású baráti kör,
- média negatív hatása.

A fiatalkori bűnözés okai az anyagi haszonszerzés, az agresszivitás, továbbá a kalandvágy, valamint a rossz baráti környezet és a társadalom egyéb szegmenseinek befolyásoló hatása, az alacsony jövedelem és pénzzavar, a családi problémák. Elmondható tehát, hogy a településen a nem megfelelő szocializáció, a baráti kapcsolatok, a céltalanság is szerepet játszik a bűnözővé válásban, és ezen okokhoz társulva a média erősítheti a hajlamot a deviáns magatartás tanúsítására.

Deviáns fiatalok esetében a szülői együttműködés, a fiatalok céltalansága, a jövőkép nélkülség hiánya erőteljesen csökkenti a szociális segítő munka keretében történő gondozást.

A gyermek- és fiatalkorúak bűnözésének megelőzésében nagy jelentősége van a családnak, a gyermek- és ifjúságvédelemnek, az oktató- és nevelő intézményeknek, a civil szervezeteknek, az egyházaknak, a rendőrségnek és az önkormányzatoknak.

A sikeres bűnmegelőzést minél korábban el kell kezdeni a gyerekeknél, akár már óvodás kortól kezdve.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:

- A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése a köznevelési intézmények, a gyermekvédelmi szolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatók és a rendőrség közreműködésével közös programok szervezésén és lebonyolításán keresztül.
- Egészségfejlesztés, drogprevenció.
- A szociális- és gyermekvédelmi, továbbá a kulturális, sport, szabadidő szolgáltatások szervezése, figyelembe véve a fiatalok igényeit.
- Hátrányos helyzetű fiatalok integrációjának elősegítése (pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram).
- A szabadidős programok megvalósítására irányuló kezdeményezések önkormányzati támogatása.
- A civil szervezetek, a települési nemzeti önkormányzatok kezdeményezéseinek támogatása.
- Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetésre jogosultak folyamatos tájékoztatása az igénybevétel lehetőségéről.
- Közfoglalkoztatás megszervezése, mellyel a családok anyagi helyzete javulhat.
- A gyermekvédelmi munkában dolgozó szakemberek továbbképzésének biztosítása.
- A családsegítők munkájának támogatása, az adományok fogadása és a rászorulóknak felé való közvetítés megszervezése.
- A bűnmegelőzést elősegítő helyi rendelkezések, szabályok, koncepciók felülvizsgálata.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérjük a beszámoló megvitatását és annak elfogadását.

Sajószentpéter, 2019. április 16.